

אריאל שרון הסתבך שוב. אך המשמעות האמיתית של פצצת השגריר היתה שונה מזו שגרמה לשערוריה

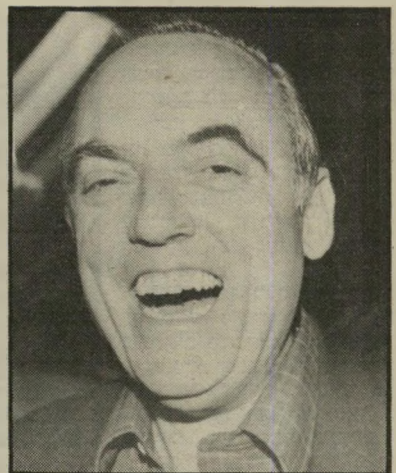
הכד העשבור של שרון

אריאל שרון עמד שוב במרכזה של שערוריית השבוע. הוא דמה ליהודי בכדיחה הקלאסית, שהוכאה באחד מכתביו של בנימין זאב הרצל. מעשה ביהודי שנתבע לדין-דתה מפני שלא החזיר לשכנו כד. ראשית, אמר. מעולם לא השאיל לי השכן כד. שנית, הוא השאיל לי כד שבור. שלישית, החזרתי לו את הכד השלם מזמן.

פצצה בצל האורנים

השערוריה התחילה רווקא בראיון-נינוח. לגרל פרישתו מתפקידו ומשרת-החוץ של ארצות-הברית, רואיין סם לואיס בתוכנית מוקד בטלוויזיה. השגריר האמריקאי נתן שיעור למראיינים הישראליים: הוא ענה באדיבות לכל השאלות, לא אמר אף פעם "אין תגובה" או "איני יכול להשיב", וגם כאשר התחמק הוא עשה זאת בצורה אלגנטית.

כמהלך הראיון סיפר לואיס כלאחר-יד כי בדצמבר 1981, בפגישה עם השליח האמריקאי

השגריר לואיס הכד היה שבור

פיליפ חביב (גרמה לי שכחווה של השר שרון, אך איני בטוח) גילה שרון לחביב, באופן היפותטי, תוכנית לפלישה ללבנון, שדומה לתוכנית "אורנים הגדול". כלומר: המיצעד לביירות, כדי להרוס את "תשתית המחבלים" ולהשליט בלבנון ממשלת-יכוונות מארזית הכפ"ר פה לישאל.

מעטים מבין הצופים מביניהם העלו באותו רגע על דעתם שהוטלה פצצה. לא זה בלבד שהשגריר סיפר את הדברים כעניין שבשיגרה, אלא גם לא היה בהם הפתעה. ידוע כי במשך חודשים ניסה שרון בכל האמצעים, למכור את תוכנית המלחמה שלו לציבור הישראלי, למני שלתישראל ולממשלה האמריקאית. חודשים לפני אותה שיחה, בספטמבר 1981, פורסמה התוכנית כולה, על יעדיה ומטרותיה, מעל עמודי העולם הזה. השגרירות האמריקאית, המתגמת מייד כל חומר חשוב המופיע כעיתונות הישראלית, בוודאי קראה בדברים אלה, אך הטלוויזיה מסוגלת להפוך כל דבר לאירוע לאומי ולשערורייה דרבתי. היא חזרה על הדברים עוד באותו לילה כראש מהדורת החדשות, ומשם הם התגלגלו ככדור-שגל. הציבור הישראלי, חזקוק לשערוריית-השבוע

שלו כמו נרקומאן למנת-הסם, היה מאושר. העי- תונים כתבו מאמרים ראשיים ומילאו כותרות ראשיות, פוליטיקאים, הגיבו ו"הצהירו", העניין הועלה על סדר-היום של הכנסת, והכל היו מרד צים.

החרוז של שרון

שרון עצמו הגיב כדרכו. הוא טען כי לור איס הוא שקרן. כנגדל קרבי, היודע כי ההתקפה היא שיטת-ההגנה הטובה ביותר, האי שים את לואיס מייד נחטאים מחטאים שונים. מסתבר כי לואיס אחראי לכל הכישלונות והביד יונות של ארצות-הברית במרחב בשמונה השנים האחרונות.

לגוסו של דבר חזר שרון על הבריחה של הכד. ראשית: מעולם לא היתה פגישה כזאת. שנית: סם לואיס כלל לא היה נוכח בפגישה המדוברת. שלישית: שרון לא מסר בפגישה שום תוכנית אופרטיבית.

הגירסה המעודכנת של שרון: אמרתי לאמריקאים שאם לא ייפסק הטרור, לא תהיה לנו ברירה אלא לנקוט פעולה... הדבר היה במיסגרת מאמציו למניעת המלחמה...

שתי הטענות הן שקר בעליל. שרון כלל לא יכול היה לדבר עם חביב בדצמבר 1981 בסיוגו של "אם לא ייפסק הטרור" מפני שלא היה טרור. חמישה חודשים לפני כן השיג אותו פיליפ חביב הסכם "עקיף" בין ממשלת-ישראל ואש"ף על שביתת-הנשק בגבול הצפון. כל אירגוני אש"ף, וגם אירגוני הסירוב, שמרו על שביתת-הנשק בקפדנות. הפגנה מפתיעה זו של מייסעת פנימית נבעה מן היריעה של כל הפלסטינים, ששרון אך ממתין לתירוץ לתקוף. היה מנוי וגמור עימם שלא לסי פק לשרון את האמתלה.

בכל התקופה היא לא היתה אף תקרית אחת בגבול הצפון. הדבר הרגיו את שרון, מפני שהוא רצה לתקוף. לכן המציא תיאוריה חדשה: לא די שביתת-הנשק בגבול הצפוני. ישראל תקוף גם אם משהו יבצע פעולה כלשהי נגד ישראלים או יהודים בכל מקום אחר בעולם.

כלומר: גם באירופה. כלומר: גם אם המבצעים אינם אנשי אש"ף, אלא מתנגדיהם. היתה זאת, כמובן, הכנה לשימוש באמתלה של ההתנקשות בשגריר שלמה ארגוב בלונדון. השגריר לא נפגע על-ידי אנשי אש"ף, אלא על-ידי אויביהם-כנפש, חברי אירגון אברונידאל. חביב המשוּפּשֵׁף הבין היטב כמה המדובר. הוא התנגד בתוקף לפירוש זה של ההסכם שהושג בתיווכו. לדבריו, חל ההסכם רק על גבול-הצפון. משום-כך מוגזח מצד שרון לדבר על "מאמציו למניעת מלחמה". הוא עשה מה שעשה במיסגרת מאמציו להביא למלחמה.

על כל פנים: אם גילה שרון סוד, הרי היה זה סוד גלוי.

האמריקאים ידעו

מעניין יותר הצד האמריקאי של הוויכוח. לפני גירסתו של לואיס, שאושרה השבוע על-ידי פיליפ חביב ומישרד-החוץ האמריקאי, היו בעלי שיחו האמריקאים של שרון באותה פגישה (שהתקיימה במישרד-החוץ בירושלים) "המומים" מדברי שרון, וחביב הגיב מייד בצורה נחרצת (לואיס השתמש במילה האנגלית VEHEMENTLY שפירושה "בלהט רב", בצורה נרגשת).

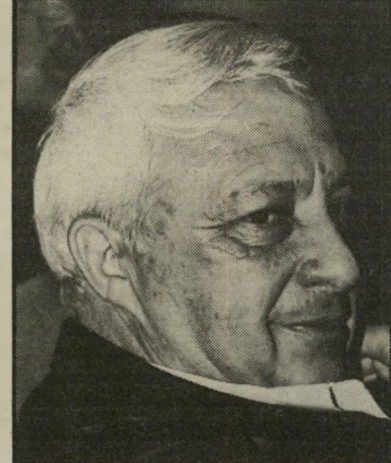
משמע: אושר עתה רישמית כי

בדצמבר 1981 ידעה ממשלת-ארצות-הברית היטב שאריאל שרון עומד לצאת למלחמה, העתידה להביא אותו לביירות, ושהמטרה היא, בין השאר, לכפות על לבנון דיקטטורה של הפלאני-גות, כבתי-חסות של ישראל.

ברור לגמרי כי וושינגטון לא הבהירה לירושלים שהיא מתנגדת בצורה נחרצת וסופית לתוכנית זו. הרברים לא נאמרו, לא בפומבי, וגם לא כחשאי. התגובה של חביב, אם אכן היתה, היתה לצורך הפרוטוקול בלבד.

ישראל אינה יכולה לצאת לשום מלחמה בלי הסכמתה המפורשת של ארצות-הברית. מנחם בגין ואריאל שרון הכירו בעובדה זו. שרון קיבל על עצמו להשיג את ההסכמה. הוא השיג אותה בחודש מאי 1982. בפגישתו עם שר-החוץ אלכסנדר הייג, התנאי האמריקאי היחיד היה שתהיה למלחמה אמתלה ברורה, אשר תתקבל על-ידי דעת-הקהל העולמית. קרי: ההתנקשות בשגריר ארגוב.

אם יכול היה משהו לחשוב כי הייג הופתע אז על-ידי שרון ונתן בהיסחיה-רעת תשובה מעורר פלח, הרי הופרכה עתה גירסה זו סופית. הייג ידע מזה חמישה חודשים על התוכנית. "מפי הסוד"

השר שרון הכד הוחזר שלם

מפי שרון עצמו באמצעות חביב. כפי שנמסר השבוע, נחפו חביב מאותה פגישה במישרד-החוץ ישר לקונסוליה האמריקאית, והבטיח משם את הדברים לשר-החוץ שלו בצפון ובאופן בהול. להייג ולנשיא רונלד רגן היו חמישה חודשים שלמים כדי לשקול את הדבר. כפי שאשר נתנו את האור הירוק למילי-חמת-הלבנון, הם ידעו בדיוק מה הם עושים.

זהו, אולי, החידוש היחיד של גילויי השבוע, הוא נבלע בסערה המפוכרת.

דרושה ועדת-חקירה!

המסקנה הסבירה מכל השערוריות התי- כופות על מלחמת-הלבנון וספיחיה, הפוקת דות את המדינה, הוסקה השבוע על-ידי האלוף (מיל') יהושע שניא, ראש-אמ"ן לשעבר, שהודח על-יפי הוראת ועדת כהן. שיאית תבע את הקמתה של ועדת-חקירה למלחמה זו. הוא גם קבע לה תחום רחב: החל בראשית הקשרים בין ישראל והפלאנגות, וכלה בהווה. הוא גם הכטיח למסור לוועדה כזאת את אשר הוא יודע — וניכא שהרבה אנשים ייפגעו.

הנרון

(המשך מעמוד 7)
חוץ מאחמד ג'יבריל ובעליו הסוריים והלר- כיים, אין איש מרוצה ממנה. הכל מרוגזים. העיסקה פוגעת בגאותנו הלאומית. אין זה מראה יפה, כאשר מדינה שלמה נכנעת לסחיטה של קבוצה קטנה. מרוגזות, כמוכן, המישפחות אשר בניהן נהרגו בידי האנשים ששוחררו עתה. את הוועם הוא אפי- שר להבין ולכבד. מרוגזות כמוהן, ואולי עוד יותר, המישפחות אשר בניהן נהרגו כפיגועים שונים, מפני שממ שלתישראל סירבה אז, להיכנע לסחיטה של טוריסטים.

אני שותף לזעמן של מישפחות אלה. די לזכור את פרשת מעלות. קבוצה של פיראיון השתלטו על בית-ספר שבו לנו עשרות ילדים מצפת. הם הציעו להחליפם כאסירים ביטחוניים. בהשפעת משה דיין וגולדה מאיר, סירבה הממשלה להיענות, ופתחה במיבצע צבאי אומלל, שכתוצאה ממנו נהרגו ילדים רבים. היו מיקרים רבים כאלה.

אמרנו אז שהחלטת הממשלה היתה קלת-דעת וחסרת-אחריות. יש מצבים שבהם הכניעה לטרור אינה בוששה, אלא להיפך — הקרבת ילדים על מזיבה של מאצו נוסח-דיין היא פשע. התנאינו כולנו במיבצע-השיחרור באנטבה, נעשו על כך סרטים, שהוכיחו שאנחו סופר-מנים. אך מיבצע-אנטבה היה בכחנית הימור נורא. די היה בכך שחייל שחור אחי יתאושש ויפתח באש יעילה, כדי שעשרות רבות מבני-הערוכה והחיילי לים ייהרגו.

אין להיכנע לסחיטה, כשיש ברירה סבירה. אבל כאשר אין ברירה, מוטב להיכנע מאשר לגרום לטבח — גם בשזה מרגזי מאוד.

אפילו אנשיו של יאסר ערפאת מרוגזים, מפני שניתן לאירגון פורש קטן יותר ממה שניתן להנהגת אש"ף, כחילופי-השבויים הקודמים. יש לכך השלכה פוליטית שלילית ביותר, מכיוון שג'יבריל מתנגד לעצם קיום המדינה ומתנגד בכל האמצעים — כולל טרור — לכל נסיון של הנהגת אש"ף לעלות על דרך-השלום ודוהקיום עם ישראל. חילופי-שבויים אלה חזקוק את מת- נגדיהשלום כמחנה הפלסטיני.

רוגז על העיסקה יכול להצמיח פרי באנשים. הוא מצמיח עכשיו את אחד הרעי- יונות המסוכנים ביותר העולים בכלל על הרעת. הרעיון של עונשי-המוות.

כאשר אומר זאת אדם כמו אברהם שריר, אפשר לסלוח לו. כאשר אומר זאת אדם הנחשב כמתוחכם יותר, כמו משה ארנס, הרי זה תרגיל ציני מעין כמוהו.

התיאוריה היא: אם יוצאו מבצע-הפיגועים להורג, על-יפי פסק-דין, אי-אפשר יהיה להחליף אותם. לאחמד ג'יבריל לא תהיה האפשרות לתי- בוע את החזרתם תמורת שבויים ישראלים, מפני שלא יהיו נחיים.

כמעט אין מילה כדי לתאר את עומק הטימטום הטמון בטיעון זה. אם ישראלי תוציא להורג מבצע-פיגועים, הנחשבים על-ידי הערבים כלוחמים ובני-בריהם לאומיים, הרי יוציאו הם להורג את השבויים הישראליים שיפלו בידיהם.

לא היינו רואים השבוע את יוסקה גרוף יורד מכבש המטוס, כשחיוך של אושר על פניו. היינו רואים — אולי! אולי! — את הארון שבו מוחזרת גופתו, אחרי שנשפט-למוות על-ידי "בית-דין מהפכני" והוצא להורג.

אם כל חייל ישראלי יקבל פקודה להתאבד, ובבלד שלא ליפול בשבי, הרי יחטוף אחמד ג'יבריל את שלושת המטיילים הישראליים הרא- שונים באירופה, ויאיים להוציא אותם להורג.

דרושה מידה גרושה של ציניות שפלה מצד איש כמו יצחק שמיר, ותיק המחותרת. כדי להצדיק דרך זו, שהרי המחותרת העברית עצמה נהגה כך. כאשר שפטו האנגלים אנשי אצ"ל, שהיו בעניהם רוצחים רגילים, חטף אצ"ל שני סמלים בריטיים חפים-מפשע, כאשר הוציאו האנגלים את אנשי אצ"ל להורג, תלה אצ"ל את שני הסמלים.

כך בדיוק ינהגו גם הערבים. פסק-דין מוות ייצור קדושים, יהפוך את הנשפטים לגיבורים לאומיים עוד לפני הוצאתם להורג. יגרום לשרשרת-דמים של רציחות הדי- דיות, יצטייף כרחבי העולם ושיגאה נוראה, ויכיא למצב שבו שם ישראל יעורר חלחלה.